



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 69/2012-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. februára 2012 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. P. Ď. a Bc. K. Ď., obaja bytom B., vo veci namietaného porušenia ich základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na spravodlivé súdne konanie a rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 100/2011 z 15. novembra 2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 14 Co/199/2009 z 15. decembra 2009 a rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 19 C/104/2005-205 z 10. júna 2009, ako aj postupom Slovenskej republiky v zastúpení Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. P. Ď. a Bc. K. Ď. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. januára 2012 doručená sťažnosť Ing. P. Ď. a Bc. K. Ď. (ďalej len „sťažovateľka“, spolu len „sťažovatelia“) vo veci namietaného porušenia ich základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s právom na spravodlivé súdne konanie a rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Cdo 100/2011 z 15. novembra 2011 (ďalej aj „rozhodnutie najvyššieho súdu“) v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 14 Co/199/2009 z 15. decembra 2009 (ďalej aj „rozhodnutie krajského súdu“) a rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) č. k. 19 C/104/2005-205 z 10. júna 2009 (ďalej aj „rozhodnutie okresného súdu“), ako aj postupom Slovenskej republiky v zastúpení Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „štát“).

2. Z obsahu sťažovateľmi podanej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka sa žalobným návrhom domáhala proti štátu náhrady škody z titulu nesprávneho úradného postupu krajského súdu v zmenkovom konaní, ktorý na vydanom zmenkovom platobnom rozkaze č. k. 3 ZM 53/03-Va-54 z 24. apríla 2003 nevyznačil doložku právoplatnosti a vykonateľnosti, v dôsledku čoho „... bola sťažovateľke spôsobená škoda, spočívajúca vo výraznom sťažení vymožitelnosti jej oprávnenej pohľadávky zo zmenky, na základe ktorej bol vydaný zmenkový platobný rozkaz“. Okresný súd rozhodnutím č. k. 19 C/104/2005-205 z 10. júna 2009 rozhodol tak, že návrh zamietol. Krajský súd na odvolanie sťažovateľky rozhodnutím sp. zn. 14 Co/199/2009 z 15. decembra 2009 potvrdil prvostupňové rozhodnutie, poukazujúc na jeho vecnú správnosť. Najvyšší súd na dovolanie sťažovateľov rozhodol rozhodnutím sp. zn. 5 Cdo 100/2011 z 15. novembra 2011 o odmietnutí podaného dovolania. V ostatnom podali sťažovatelia sťažnosť ústavnému súdu (pozri bod 1).

3. Sťažovatelia namietali porušenie svojich práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v dôsledku postupu a rozhodovacej činnosti súdov na všetkých troch stupňoch, keď inter alia uviedli, že *„V dôsledku... upätého, nezákonného a neodôvodneného postupu... súdov, predpokladajúceho, že v konaní bolo potrebné najskôr nariadiť pojednávanie na prejednanie námietok, a až následne rozhodnúť o tom, či námietky boli podané oprávnenou osobou, bola sťažovateľke spôsobená škoda, spočívajúca vo výraznom sťažení vymožitelnosti jej oprávnenej pohľadávky zo zmenky... Je zrejme, že konaním žalovaného, Slovenskej republiky, a to buď nesprávnou legislatívnou úpravou, alebo nesprávnym úradným postupom súdu, došlo k poškodeniu sťažovateľov. Konajúce súdy však v dôsledku porušenia práva na spravodlivé súdne konanie absenciou riadnej, zákonnej a na spravodlivosť aspirujúcej právnej úvahy, nespravodlivo a nezákonne rozhodli o zamietnutí žaloby sťažovateľov.“*. Okrem právneho posúdenia merita veci konajúcimi súdmi, ktoré sa pri svojej rozhodovacej činnosti *„... relevantným spôsobom nevysporiadali s... právnymi úvahami sťažovateľky“*, sťažovatelia namietali pred ústavným súdom aj porušenie práva na rešpektovanie rodinného a súkromného života podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru, ktorého porušenie videli vo zverejnení svojich mien a ich pohľadávok v masovokomunikačných prostriedkoch a v postupe súdov v pôvodnom, teda zmenkovom konaní vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 3 ZM 53/03-Va-54 (*„Dĺžka konania bola neprimerane dlhá obzvlášť v súvislosti s tým, že šlo o zmenkové konanie, pričom zmenka je v odbornej literatúre charakterizovaná ako nástroj rýchleho platobného styku a tomu je prispôsobený aj zmenkový proces, žiaľ nie však konkrétna prax konkrétneho súdu.“*). Uplatnenie primeraného finančného zadosťučinenia pred ústavným súdom sťažovatelia odôvodňovali ako dôsledok právnych úvah a z nich odvodeného postupu konajúcich súdov (*«Rutinný spôsob akceptácie podaných námietok a z toho prameniace nevyznačenie právoplatnosti na zmenkovom platobnom rozkaze je porušením povinnosti zakotvenej v § 415 OZ, zhmotňujúcej... starorímsky právny princíp „nikomu neškodiť“. V zmysle tohto ustanovenia je každý, a teda aj súd, si počínať tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí. Rutinným postupom, zanedbaním priemernej starostlivosti, došlo k porušeniu tejto právnej povinnosti, v priamom dôsledku ktorej prišlo k vzniku uplatňovanej škody.»*).

4. Na základe uvedeného sťažovateľa navrhli, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie vydal toto „rozhodnutie“:

„1. Okresný súd Banská Bystrica porušil práva Bc. K. Ď. a Ing. P. Ď. podľa čl. 46 a nasl. Ústavy... a podľa čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1 Dohovoru...

2. Krajský súd v Banskej Bystrici porušil práva Bc. K. Ď. a Ing. P. Ď. podľa čl. 46 a nasl. Ústavy... a podľa čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1 Dohovoru...

3. Najvyšší súd... porušil práva Bc. K. Ď. a Ing. P. Ď. podľa čl. 46 a nasl. Ústavy... a podľa čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1 Dohovoru...

4. Slovenská republika v zastúpení Ministerstvom spravodlivosti... porušila práva Bc. K. Ď. a Ing. P. Ď. podľa čl. 46 a nasl. Ústavy... a podľa čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1 Dohovoru...

5. Ústavný súd... ruší rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica z 10. 6. 2009, sp. zn. 19 C/104/2005.

6. Ústavný súd... ruší rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 15. 12. 2009, sp. zn. 14 Co/199/2009.

7. Ústavný súd... ruší uznesenie Najvyššieho súdu... z 15. 11. 2011, sp. zn. 5 Cdo 100/2011.

8. Okresný súd... je povinný uhradiť sťažovateľom primerané finančné zadosťučinenia vo výške 100.000,-EUR.

9. Krajský súd... je povinný uhradiť... primerané finančné zadosťučinenie vo výške 100.000,- EUR.

10. Najvyšší súd... je povinný uhradiť ... primerané finančné zadosťučinenie vo výške 100.000,- EUR.

11. Slovenská republika v zastúpení Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky je povinná uhradiť sťažovateľom ... zadosťučinenie vo výške 100.000,- EUR.“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na ktorých prerokovanie ústavný súd nemá právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné sťažnosti, alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Rovnako môže ústavný súd odmietnuť sťažnosť aj vtedy, ak je zjavne neopodstatnená.

7. Sťažovatelia namietali porušenie v petite označených práv tak rozhodnutím najvyššieho súdu, krajského súdu, ako aj rozhodnutím okresného súdu vrátane postupu štátu koncentrujúc svoje námietky predovšetkým ku skutočnosti, že *«Oba konajúce súdy porušili právo sťažovateľky 1/ na spravodlivé súdne konanie, že sa právne relevantným spôsobom nevysporiadali s... právnymi úvahami sťažovateľky. Dovolací súd síce pripustil, že „právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu“, avšak... taktiež opomenul vyjadriť svoj právny názor k závažným odvolacím a dovolacím námietkam popísaným vyššie.»*

II.A

K namietanému porušeniu sťažovateľmi označených práv rozsudkom okresného súdu

č. k. 19 C/104/2005-205 z 10. júna 2009

8. V čl. 127 ods. 1 ústavy je zakotvený princíp subsidiarity, ktorý znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať sťažnosťami iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred

všeobecným súdom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie.

9. Pokiaľ ide o napadnuté rozhodnutie okresného súdu, ústavný súd vzhľadom na už uvedené poukazuje na skutočnosť, že proti tomuto rozhodnutiu bolo možné podať odvolanie (čo strana sťažovateľov aj využila), a preto sťažnosť v tejto časti bolo potrebné odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.B

K namietanému porušeniu sťažovateľmi označených práv rozsudkom krajského súdu sp. zn. 14 Co/199/2009 z 15. decembra 2009 a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 100/2011 z 15. novembra 2011

10. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 168/05).

11. Podľa judikatúry ústavného súdu základné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie zaručuje každému právo na prístup k súdu, ako aj konkrétne procesné garancie v konaní pred ním (I. ÚS 26/94). Základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) sa možno domáhať v medziach a za podmienok ustanovených vykonávacími zákonmi (napr. III. ÚS 124/04). Ústavou zaručené základné právo na súdnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy a taktiež aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neznamená právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom a nemožno ho účelovo chápať tak, že jeho naplnením je len víťazstvo v súdnom spore (II. ÚS 21/02, IV. ÚS 277/05).

12. Najvyšší súd v uznesení sp. zn. 5 Cdo 100/2011 z 15. novembra 2011 v podstatnom uviedol:

«Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 15. decembra 2009, sp. zn. 14 Co 199/2009 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Dospel k záveru, že súd prvého stupňa v dostatočnom rozsahu vykonal dokazovanie a svoje rozhodnutie aj náležité odôvodnil. S poukazom na ustanovenie § 219 ods. 1 a 2 O. s. p. sa stotožnil so závermi súdu prvého stupňa a odkázal na ne. O trovách odvolacieho konania rozhodol v zmysle ustanovenia § 151 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie Ing. P. Ď... a žalobkyňa. Obaja dovolatelia prípustnosť dovolania odôvodnili ustanovením § 237 písm. f/ O. s. p., t. j. že im postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Namietali, že napriek tomu, že po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prevod alebo prechod práv alebo povinností v zmysle ustanovenia § 92 ods. 2 O. s. p., konajúce súdy tomto návrhu na zmenu účastníka nerozhodli. Taktiež namietali aj nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu z dôvodu, že sa tento nevysporiadal s námietkami žalobkyne uvedenými v odvolaní, nepodložil rozhodnutie citáciou zákonných ustanovení a neuviedol právne úvahy, na základe ktorých rozhodol. Ďalej namietali, že rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj súdu prvého stupňa, spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p. Žalobkyňa v dovolaní uviedla, že nebola v konaní riadne

zastúpená a bola jej odňatá možnosť dať sa riadne zastupovať. Zhodne navrhli, aby dovolací súd dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj súdu prvého stupňa, zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Za účelom posúdenia subjektívnej prípustnosti dovolania (nakoľko dovolanie podal Ing. P. Ď. a žalobkyňa) dovolací súd v prvom rade poukazuje na podstatu procesnoprávneho inštitútu zakotveného v ustanovení § 92 ods. 2 a 3 O. s. p., umožňujúceho zmenu účastníctva v priebehu konania.

V zmysle ustanovenia § 92 ods. 2 O. s. p. ak po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná, môže navrhovateľ alebo ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené, alebo na koho prešli, navrhnúť, aby do konania na miesto doterajšieho účastníka vstúpil ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené alebo na koho prešli.

V zmysle ustanovenia § 92 ods. 3 O. s. p. súd vyhovie návrhu, ak sa preukáže, že po začatí konania nastala právna skutočnosť uvedená v odseku 2, a ak s tým súhlasí ten, kto má vstúpiť na miesto navrhovateľa; súhlas odporcu alebo toho, kto má vstúpiť na jeho miesto, sa nevyžaduje. Právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania zostávajú zachované.

Ustanovenie § 92 ods. 2 a 3 O. s. p. umožňuje zmenu účastníkov konania, a to v závislosti od hmotnoprávnych zmien, ku ktorým, ako je to aj v prejednávanej veci, došlo po začatí súdneho konania. Zmena účastníkov je prípustná aj v odvolacom konaní [pozn.: z ustanovenia § 216 ods. 1 O. s. p. vyplýva iba to, že v odvolacom konaní nie je použiteľné ustanovenie § 92 ods. 1 a 4 O. s. p. (teda nie aj § 92 ods. 2 a 3 O. s. p.)].

K procesnému nástupníctvu dôjde vtedy, ak právna skutočnosť, z ktorej je možné vyvodiť prechod práva alebo povinnosti, o ktoré v konaní ide, nastala po rozhodnutí súdu prvého stupňa a súčasne žalobca alebo ten, na koho práva alebo povinnosti prešli, navrhol zmenu účastníctva pred skončením odvolacieho konania (predtým, ako odvolací súd rozhodol). Návrh na zmenu účastníka konania je treba považovať za návrh v zmysle § 42 ods. 1 O. s. p., ktorého doručenie súdu má za následok začatie konania o takomto návrhu.

Podľa § 82 ods. 1 O. s. p. konanie je začaté dňom, keď došiel súdu návrh na jeho začatie alebo keď bolo vydané uznesenie, podľa ktorého sa konanie začína bez návrhu.

Z obsahu spisu vyplýva, že Ing. P. Ď. písomným podaním z 15. decembra 2009 (č. l. 234), oznámil súdu prvého stupňa, že „dňa 14. decembra 2009 bola medzi doterajším žalobcom ako postupcom a predkladateľom tohto návrhu ako postupníkom uzatvorená zmluva o postúpení pohľadávky, ktorej predmetom je náhrada škody, ktorá je predmetom tohto konania“ a zároveň navrhol, aby v zmysle ustanovenia § 92 ods. 2 O. s. p. súd o tomto jeho návrhu rozhodol. Návrh bol podaný na poštovú prepravu prostredníctvom Pošty Košice 15. decembra 2009, adresovaný Okresnému súdu Banská Bystrica. Z podacej pečiatky Okresného súdu Banská Bystrica vyplýva, že tento súdu došiel 17. decembra 2009 a bol postúpený odvolaciemu súdu 22. decembra 2009 (č. l. 233). Zároveň podaním zo 16. decembra 2009 (č. l. 231), došlým na Krajský súd v Banskej Bystrici 21. decembra 2009, Ing. P. Ď. oznámil Krajskému súdu v Banskej Bystrici postúpenie pohľadávky a požiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov. Predtým však, ako vôbec mohlo byť začaté konanie v zmysle § 92 ods. 2 a 3 O. s. p., Krajský súd v Banskej Bystrici na pojednávaní 15. decembra 2009 už vyhlásil svoje potvrdzujúce rozhodnutie.

Je zrejmé, že konanie o návrhu na pripustenie zmeny účastníka do konania v zmysle § 82 ods. 1 O. s. p. mohlo začať až 22. decembra 2009 (kedy bol návrh postúpený Krajskému súdu v Banskej Bystrici), predtým však už Krajský súd v Banskej Bystrici o veci samej rozhodol 15. decembra 2009. V zmysle § 154 ods. 1 v spojení s § 167 ods. 2 O. s. p. je pre rozhodnutie súdu (či už má povahu rozsudku alebo uznesenia) rozhodujúci stav, existujúci v čase jeho vydania. Vzhľadom na uvedenú časovú postupnosť vydania rozhodnutia vo veci samej a doručenia návrhu na pripustenie zmeny účastníka konania, dospel dovolací súd jednak k záveru o 1/ subjektívnej neprípustnosti dovolania Ing. P. Ď. s poukazom na ustanovenie § 240 ods. 1 O. s. p. a k záveru o 2/ neopodstatnenosti dovolacej námietky žalobkyne, že nerozhodnutím o návrhu na zmenu účastníkov konaní v zmysle § 92 ods. 2 a 3 O. s. p. jej bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

1/ Pokiaľ ide o dovolanie Ing. P. Ď., z ustanovenia § 240 ods. 1 O. s. p. vyplýva, že dovolanie môže podať účastník konania do jedného mesiaca od právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu na súde, ktorý rozhodoval v prvom stupni. Ak odvolací súd vydal opravné uznesenie, plynie táto lehota od doručenia opravného uznesenia.

Zákon v § 240 ods. 1 O. s. p. ustanovuje, že na podanie dovolania je v prvom rade legitimovaný subjekt, ktorý bol účastníkom konania, ktoré právoplatne skončilo

rozhodnutím odvolacieho súdu. Dovolanie môže podať pôvodný účastník konania, resp. jeho právny nástupca (univerzálny alebo singulárny).

Vzhľadom na skôr uvedené závery o oneskorenom dôjdení návrhu na pripustenie zmeny návrhu je zrejmé, že Ing. P. Ď. sa nemohol stať účastníkom konania v posudzovanej veci, nebol oprávnený podať dovolanie, a preto bolo ním podané dovolanie odmietnuté ako dovolanie podané neoprávnenou osobou (§ 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. b/ O. s. p.).

2/ Podmienku subjektívnej prípustnosti dovolania u žalobkyne považoval Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) za splnenú; zistil, že dovolanie bolo podané včas (§ 240 ods. 1 O. s. p.), dovolateľka je zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.) a bez nariadenia pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.), skúmal najskôr, či jej opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré ním možno napadnúť.

V zmysle § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O. s. p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

V danom prípade dovolaním žalobkyne nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalobkyne nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O. s. p. procesné prípustné.

S prihliadnutím na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O. s. p.) skúmať vždy, či dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou zo závažných procesných väd vedúcich k vydaniu tzv. zmätočného rozhodnutia, ktoré zistenie by viedlo k záveru, že dovolanie je prípustné bez ohľadu na procesnú formu rozhodnutia odvolacieho súdu a spôsob jeho rozhodnutia, neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie a rozhodnutie odvolacieho súdu nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O. s. p. (t. j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, o prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, o prípad nedostatku návrhu na začatie konania vo veciach, ktoré možno začať len na návrh, či o prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným).

Čo sa týka dovolania žalobkyne a v ňom uvedeného dôvodu prípustnosti dovolania, Najvyšší súd Slovenskej republiky sa osobitne zamerail na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednávanej veci jej súdom bola odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm. f/ O. s. p.).

Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky: 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

K odňatiu možnosti konať pred súdom malo podľa názoru žalobkyne dôjsť tým, že dovolací súd nerozhodol o návrhu Ing. P. Ď. na zmenu účastníka v konaní v zmysle § 92

ods. 2 a 3 O. s. p. Pri tejto dovolacej námietke dovolací súd poukazuje na skôr uvedený záver o oneskorenom podaní návrhu na pripustenie zmeny účastníka konania, z ktorého je zrejmý dôsledok, že nerozhodnutím o ňom nemohlo dôjsť ani k odňatiu možnosti žalobkyne konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

Dovolací súd ďalej dospel k záveru, že nie je dôvodná ani námietka dovolateľky týkajúca sa nepreskúmateľnosti, resp. nedostatočnej odôvodnenosti písomného vyhotovenia rozhodnutia odvolacieho súdu.

Podľa § 157 ods. 2 O. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry EŠLP. Judikatúra tohto súdu teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie aj v náleze III. ÚS 119/03-30. Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

Podľa § 219 ods. 2 O. s. p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Ustanovením § 219 ods. 2 O. s. p. je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvého stupňa, a to po skutkovej, ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvého stupňa, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvého stupňa, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že ďalšie závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvého stupňa. Odvolací súd prirodzene musí odpovedať na podstatné a právne významné dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody. Inak sa dostane mimo limitov práva na spravodlivý proces, ktoré je chránené nielen čl. 46 ods. 1 ústavy, ale aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Súd prvého stupňa uviedol, že žalobu zamieta z dôvodu, že v konaní nebol preukázaný nesprávny úradný postup krajského súdu, ktorý je nevyhnutnou podmienkou vzniku žalovaného za škodu. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa sa stotožnil aj odvolací súd.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že skutkové a právne závery súdu prvého stupňa nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, a preto aj odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ako celok s poukazom na ustanovenia § 219 ods. 2 O. s. p. splňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O. s. p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobkyne. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom

všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

Pokiaľ ide o námietku žalobkyne, že je bola odňatá možnosť konať pred súdom tým, že nebola v konaní riadne zastúpená, táto námietka nie je dôvodná. Žalobkyňa udelila plnú moc na zastupovanie v konaní JUDr. J. K., advokátovi Advokátskej kancelárie K., B. (č. l. 10), s ktorým aj súdy nižších stupňov konali. Na to, aby súd konal s Ing. P. Ď. ako zástupcom žalobkyne na základe plnej moci nachádzajúcej sa na č. l. 237, neboli splnené procesné podmienky. Nakoľko Ing. P. Ď. nie je advokátom, nemohol s ním súd konať popri už skôr ustanovenému advokátovi JUDr. J. K. v zmysle § 25 ods. 3 O. s. p., a na to, aby konal výlučne s ním, nebola splnená procesná podmienka stanovená ustanovením § 28 ods. 3 O. s. p. Zo spisu nevyplýva, že by žalobkyňa odvolala plnomocenstvo advokátovi JUDr. J. K. a súčasne túto skutočnosť včas oznámila súdu, ako to vyžaduje ustanovenie § 28 ods. 3 O. s. p. Preto postup súdov nižších stupňov, keď konal len s JUDr. J. K. bol správny.

Žalobkyňa ďalej namietala aj skutočnosť, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia žalobkyne boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), žalobkyňou vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O. s. p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania žalobkyne nemožno vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.»

13. Krajský súd v rozsudku sp. zn. 14 Co/199/2009 z 15. decembra 2009 v podstatnom argumentoval:

«Krajský súd preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu danom ustanovením § 212 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a tento v zmysle § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil.

V zmysle § 212 ods. 1 O. s. p. odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný. Je tiež viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil súd prvého stupňa s výnimkami ustanovenými v odsekoch 2 až 7 § 213 O. s. p.

Preskúmaním veci dospel odvolací súd k záveru, že nebolo potrebné opakovať dokazovanie a toto ani doplniť v zmysle § 213 ods. 3, 4, 5 O. s. p. krajský súd preto vec prejednal bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p.

Podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd v dostatočnom rozsahu vykonal dokazovanie, vykonané dôkazy zhodnotil v súlade s § 132 O. s. p. a svoje rozhodnutie aj náležite odôvodnil podľa § 157 ods. 2 O. s. p.

Krajský súd sa s dôvodmi rozsudku okresného súdu stotožňuje a na tieto odkazuje.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa sa žalobou domáhala náhrady škody proti žalovanému titulom nesprávneho úradného postupu krajského súdu ku ktorému malo dôjsť tým, že krajský súd nevyznačil doložku právoplatnosti na zmenkovom platobnom rozkaze, čím mu bola spôsobená škoda. Okresný súd uplatnený nárok správne posudzoval podľa §

18 ods. 1 zákona 58/1969 Zb. z ohľadom na prechodné ustanovenie § 27 ods. 2 zákona 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov.

Pojem úradného postupu zákon nevymedzuje a ponecháva praxi, aby sama rozhodla, kedy došlo k úradnému postupu a kedy k inému postupu. Náležitou úradného postupu predovšetkým je, aby k nemu došlo v rámci plnenia úloh štátnych orgánov.

Žalobkyňa v danej veci namieta postup krajského súdu v tom, že nevyznačil právoplatnosť na zmenkovom platobnom rozkaze ktorý vydal dňa 24. 04. 2003 Krajský súd v Banskej Bystrici pod č. k. 3 ZM 53/03-Va-54. V tejto súvislosti treba uviesť, že Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením zo dňa 15. 03. 2004 č. k. 3 Zm 53/2003-98 zamietol návrh žalobkyne na vyznačenie právoplatnosti a vykonateľnosti zmenkového platobného rozkazu z 24. 04. 2003 č. k. 3 Zm 53/03-Va -54. Na základe podaného odvolania rozhodoval vo veci Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý uznesením zo dňa 28. októbra 2004 č. k. 6 Obo 114/04-109 potvrdil uznesenie okresného súdu. V dôvodoch svojho rozhodnutia najvyšší súd uviedol, že proti zmenkovému platobnému rozkazu boli podané námietky, preto na ich prejednanie je potrebné nariadiť pojednávanie. Keďže však na majetok spoločnosti D. a. s. B. bol vyhlásený konkurz a o podaných námietkach nebolo rozhodnuté do vyhlásenia konkurzu, nebolo možné ich prejednať - skúmať ich opodstatnenosť, teda aj to či boli podané oprávnenou osobou vzhľadom k tomu, že vyhlásením konkurzu došlo k prerušeniu konania podľa § 14 ods. 1 písm. d) zák. 328/91 Zb.

Najvyšší súd svojim rozhodnutím tak potvrdil správnosť postupu krajského súdu v tom, že nevyznačil právoplatnosť zmenkového platobného rozkazu, čím považoval jeho postup podľa § 175 O. s. p. v znení účinnom v čase jeho postupu za správny.

Pokiaľ z uvedených okolností vychádzal aj okresný súd a dospel k záveru, že zo strany krajského súdu pri rozhodovaní nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, považuje aj krajský súd jeho záver za správny a preto rozsudok okresného súdu potvrdil.»

14. Z dôvodu obsahovej spojitosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu s rozhodnutím okresného súdu č. k. 19 C/104/2005-205 z 10. júna 2009 „Krajský súd sa s dôvodmi rozsudku okresného súdu stotožňuje a na tieto odkazuje“, považoval ústavný súd za potrebné uviesť podstatnú časť odôvodnenia rozhodnutia prvostupňového súdu:

«V zmysle predmetných ustanovení, v prípade, že odporca nepodal proti zmenkovému platobnému rozkazu námietky alebo ich vzal späť, nadobudol zmenkový platobný rozkaz účinky právoplatného rozsudku - teda právoplatnosť a vykonateľnosť. V prípade, že námietky odporca síce podal ale podal ich oneskorene alebo neobsahujúc odôvodnenie, súd ich uznesením musel zamietnuť. Z toho vyplýva, že ak odporca podal včas a odôvodnené námietky, musel predseda senátu na ich prejednanie nariadiť pojednávanie, v tomto smere súd po správnosti nemohol postupovať inak.

Citované ustanovenia však neupravovali prípad, kedy by námietky podala neoprávnená osoba, teda osoba, ktorá nie je nositeľom procesnej legitímácie na ich podanie – osoba, ktorá vôbec nie je účastníkom zmenkového konania (objektívna neprípustnosť námietok, osoba vôbec nemôže byť dotknutá vo svojom právnom postavení, keďže predmetom konania nie sú jej práva alebo povinnosti) alebo osoba, ktorá je síce účastníkom konania (žalobca) ale zmenkový platobný rozkaz nie je v jej neprospech (subjektívna prípustnosť).

Rovnako nebola upravená ani situácia, kedy odôvodnené námietky podali za odporcu osoby, ktoré nemali oprávnenie za neho konať. V tomto prípade však nebolo možné postupovať inak, než podľa prvej vety § 175 ods. 3 OSP a na prejednanie takýchto námietok nariadiť pojednávanie. Až na takto nariadenom pojednávaní by bolo možné vykonať dôkazy ohľadne skutočnosti, či námietky podali osoby oprávnené konať v mene odporcu alebo či námietky podali osoby neoprávnené.

V tomto smere postupoval aj krajský súd po podaní námietok s tým, že však návrh žalobkyne na vyznačenie právoplatnosti a vykonateľnosti zmenkového platobného rozkazu uznesením zo dňa 15. 03. 2004 zamietol. Predmetné uznesenie potvrdil Najvyšší súd uznesením zo dňa 28. 10. 2004, v ktorého odôvodnení zároveň konštatoval, že odporca podal námietky a na ich prejednanie je potrebné nariadiť pojednávanie. Pojednávanie však už následne nariadené nemohlo byť vzhľadom na vyhlásenie konkurzu na majetok D. a jeho zákonný účinok na zmenkové konanie v podobe jeho prerušenia.

Tým, že bolo potrebné v zmenkovej veci najprv nariadiť pojednávanie na prejednanie námietok, nemohla byť do času rozhodnutia o námietkach ani vyznačená právoplatnosť a vykonateľnosť zmenkového platobného rozkazu, v zmysle vtedy účinného ust. § 23 vyhlášky č. 66/1992 Zb. o spravovacom poriadku pre okresné a krajské sudy podľa ktorého,

len čo sudca alebo pracovník poverený úkonom podľa § 6 zistí, že rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, zaznamená to na vyhotovenom rozhodnutí založenom v spise s uvedením dňa, keď nastala právoplatnosť, a pripojí svoj čitateľný podpis a dátum vyznačenia. V tomto prípade až od rozhodnutia o námietkach odporcu záviselo zistenie, či zmenkový platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť a do toho času nemohla byť doložka právoplatnosti vyznačená. Podľa názoru súdu práve opačný postup, keď by krajský súd napriek tomu, že o námietkach odporcu nebolo právoplatne rozhodnuté, vyznačil právoplatnosť a vykonateľnosť platobného rozkazu, postupoval by nesprávne, z ktorého jeho postupu by následne mohla vzniknúť škoda ak by sa následne pri prejednaní námietok zistilo, že tieto sú podané oprávnenými osobami a ak by takéto rozhodnutie bolo vykonané.

Súd preto uzavrel, že nebol v konaní preukázaný nesprávny úradný postup krajského súdu, ktorý je nevyhnutnou podmienkou vzniku zodpovednosti žalovaného za škodu. Preto žalobu zamietol.

Okrem uvedeného, súd sa zaoberal aj skutočnosťou, ktoré osoby podali za odporcu námietky. Súd mal za preukázané, tak ako to tvrdila žalobkyňa, že skutočne dňom 31. 12. 2003 funkčné obdobie I. M. ako členky dozornej rady D. uplynulo. V čase, keď dňa 31. 03. 2003 na mimoriadnom zasadnutí dozornej rady D. u boli zvolení členmi dozornej rady vrátane I. M., ktorej funkcia už zanikla, noví členovia predstavenstva Š. J., Z. Z. a J. N., bolo jej uznesenie prijaté počtom hlasov tri.

Podľa čl. XII bod 5 stanov dozorná rada má 3 členov a podľa čl. XII bod 14 dozorná rada volí a odvoláva členov predstavenstva. Podľa čl. XII bod 10 stanov dozorná rada je uznášaniaschopná ak sú prítomní najmenej dvaja jej členovia a rozhodnutie je prijaté ak zaň hlasovali aspoň dvaja jej členovia.

V danom prípade to znamená, že aj keď za prijatie uznesenia o zvolení nových členov predstavenstva hlasovala aj I. M., ktorá v tom čase už členkou dozornej rady nebola, nijak to nemalo vplyv na výsledok hlasovania. Okrem toho na takéto uznesenie dozornej rady o voľbe členov predstavenstva treba hľadiť ako na platné aj z toho dôvodu, že ak dozorná rada v tomto prípade vykonávala stanovami na ňu prenesenú pôsobnosť valného zhromaždenia akciovej spoločnosti, možno sa analogicky domáhať neplatnosti takéhoto uznesenia dozornej rady za splnenia podmienok § 183 ObchZ v nadväznosti na § 131 ObchZ. Podľa týchto ustanovení sa neplatnosti uznesenia orgánu môže domáhať iba

legitimovaný subjekt (ktorým nie je žalobca v tomto konaní) a iba do uplynutia určenej lehoty. Súd nemal za preukázané, že konanie o určenie neplatnosti uznesenia dozornej rady o voľbe vyššie uvedených členov predstavenstva bolo vôbec vedené, pretože predmetnú otázku platnosti uznesenia orgánu obchodnej spoločnosti nemožno riešiť ako otázku predbežnú, tak ako to požadovala žalobkyňa. Z týchto dôvodov je potom aj takéto uznesenie platné.»

15. Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci nie je úlohou ústavného súdu zastupovať všeobecné sudy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je kvalifikovaná už spomínaným princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve. V nadväznosti na to ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

16. Argumentácia sťažovateľov sa koncentrovala (bod 3 a 7) k tvrdeniam o tom, že „... konajúce súdy... sa právne relevantným spôsobom nevysporiadali s... právnymi úvahami sťažovateľky. Dovolací súd... taktiež opomenul vyjadriť svoj právny názor k závažným odvolacím a dovolacím námietkam...“. V tejto súvislosti ústavný súd predovšetkým konštatuje, že nie je v poradí ďalším súdom rozhodujúcim o opravnom prostriedku sťažovateľov a argumentácia sťažovateľov nedisponuje ústavnoprávnym aspektom. Ústavný súd ani nezistil, že by napádané rozhodnutia najvyššieho súdu a krajského súdu boli svojvoľné a že by tak zasahovali do základného práva sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Podľa názoru ústavného súdu základné právo na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemôže byť porušené iba tou skutočnosťou, že sa všeobecné súdy nestotožnia vo svojich záveroch s požiadavkami účastníka konania. Navyše treba uviesť, že z pohľadu ústavného súdu nemožno skutkové a právne závery ani najvyššieho súdu a ani krajského súdu považovať za arbitrárne alebo zjavne neopodstatnené.

17. Po oboznámení sa s obsahom napadnutých rozhodnutí najvyššieho súdu a krajského súdu ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd a krajský súd konali v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretovali a aplikovali, a ich úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne, právne akceptovateľné a ústavne konformné. Vzhľadom na aplikáciu príslušných na vec sa vzťahujúcich hmotnoprávných a procesnoprávných zákonných ustanovení sú obidva napadnuté rozhodnutia aj náležite odôvodnené. Obidva súdy vo svojich napadnutých rozhodnutiach pre rozhodnutie v merite právnej veci sťažovateľov právne vyčerpávajúcimi a ústavne súladným spôsobom reflektovali na ich vznesené námietky, návrhy, na nimi ponúknutý právny výklad merita ich právnej veci, ako aj návrhy na navrhnutý spôsob rozhodnutia o ňom.

18. V súvislosti so sťažovateľmi deklarovanej nespokojnosti s rozhodnutím najvyššieho súdu a s rozhodnutím krajského súdu ústavný súd konštatuje, že obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať

očakávaní a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05). Ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutými rozhodnutiami ani najvyššieho súdu a ani krajského súdu a namietaným porušením označených práv (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru), a preto bolo potrebné sťažnosť sťažovateľov odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

19. Sťažovatelia v podanej sťažnosti označili za jedného z porušovateľov aj štát. Úvahy sťažovateľov vo vzťahu k tomuto označenému porušovateľovi ich práv vychádzajú zo skutočnosti, že štát bol účastníkom konania v konaní o náhradu škody z titulu nesprávneho úradného postupu krajského súdu v zmysle podmienok zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom v nadväznosti na prechodné ustanovenie § 27 ods. 2 v súčasnom období účinného zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v platnom znení. V zmysle podmienok vyplývajúcich z už citovanej právnej úpravy štát predstavuje účastníka súdneho sporu na strane žalovaného, a nie orgán verejnej moci, ktorý rozhodoval o právach a povinnostiach sťažovateľov v ich právnej veci. V tomto procesnoprávnom garde napokon rozhodovali všetky zainteresované súdy (okresný, krajský a najvyšší). Ústava a zákon o ústavnom súde pripúšťajú možnosť ústavného prieskumu rozhodovacej činnosti orgánov verejnej moci (teda aj súdov), u ktorých je ústavnou sťažnosťou napádané rozhodnutie, ktorým zasiahli do práv alebo základných slobôd sťažovateľa, pričom štát v okolnostiach danej veci nebol ústavou určeným decíznym orgánom, teda nerozhodoval o právach sťažovateľov, ale vystupoval ako účastník súdneho sporu. Taktiež z obsahu sťažovateľmi podanej sťažnosti vo vzťahu k štátu nevyplýva žiadna taká ich argumentácia, ktorá by mohla byť východiskom pre ďalší možný postup ústavného súdu pri preskúmaní možného porušenia nimi označených práv. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd odmietol

sťažovateľmi podanú sťažnosť v časti označujúcej štát za porušovateľa ich práv z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

20. Sťažovatelia v podanej sťažnosti taktiež argumentovali nečinnosťou označených porušovateľov pri rozhodovaní o ich nárokoch ako v pôvodnom zmenkovom konaní, tak aj v súdnom konaní následnom (*„Sťažovatelia sa domnievajú, že predmetná vec nebola prejednaná v primeranej lehote. Nesprávneho úradného postupu sa dopustili konajúce súdy aj porušením základného ľudského práva žalobkyne na súdne konanie bez prietáhov tiež v konaniach, ktoré predchádzali podaniu žaloby o náhradu škody. ... prietahy v konaní o vydanie zmenkového platobného rozkazu pred krajským súdom..., ako aj pred Najvyšším súdom SR, mali priamy negatívny vplyv na to, že prvostupňový súd nielenže nevyznačil právoplatnosť a vykonateľnosť zmenkového platobného rozkazu, ale ani v primeranej lehote nenariadil pojednávanie o podaných námietkach.“*).

21. Odhliadnuc od skutočnosti, že sťažovatelia nepreukázali podanie sťažnosti na prietahy v konaní adresované predsedom súdov všetkých zainteresovaných súdnych konaní (čo je zákonnou podmienkou prípustnosti podanej sťažnosti na ústavný súd, pozn.), sťažovatelia ani v petite sťažnosti nenamietali porušenie práv, obsahom ktorých sú prietahy v súdnom konaní, resp. nečinnosť súdov. Navyše, všetky do úvahy prichádzajúce súdne konania, v rámci ktorých potencionálne mohlo dôjsť k prietahom (pozri bod 20), boli k času podania ústavnej sťažnosti právoplatne skončené, a teda k prietahom v tom čase už nemohlo dochádzať.

22. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd nemohol zaoberať ďalšími návrhmi sťažovateľov na ochranu ústavnosti (zrušenie predmetných rozhodnutí najvyššieho súdu a krajského súdu), keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. februára 2012